

Jaarstukken 2019

gemeente
gouda

3.4 Sociaal domein

Lasten in €
122.951

Baten in €
29.115

Percentage van totale uitgaven
44%

Waar staat het programma voor?

Het programma sociaal domein is een breed programma dat het gehele sociaal domein omvat. Onderwerpen als zorg, welzijn, jeugd, werk, inkomen, preventie, armoedebeleid en schuldhulpverlening maken onderdeel uit van dit programma. Vanuit het programma sociaal domein zijn er belangrijke verbindingen met programma 1 economie, werk en onderwijs; programma 3 omgeving, bouwen en wonen en mobiliteit, programma 5 cultuur, sport en recreatie en programma 6 leefbaarheid en veiligheid. In het sociaal domein wordt samengewerkt met de regiogemeenten. Uitgangspunt hierbij is lokaal waar passend bij de schaalgrootte en regionaal als dit meerwaarde oplevert.

Wat heeft Gouda bereikt?

Via het sociaal team 0-100+ is er meer hulpverlening mogelijk dichtbij huis en zonder beschikking, waaronder basis GGZ zorg voor jeugdigen. Er worden meer oplossingen geboden en gevonden met behulp van eigen netwerk, vrijwilligers, voorliggende voorzieningen.

Om kinderen en jongeren gezond en veilig te laten opgroeien is er gestart met het Team Inverbinding. Het team biedt intensieve integrale zorg thuis en is een samenwerking van 5 jeugdhulpaanbieders om uithuisplaatsing van kinderen te voorkomen. In het project Scheiden zonder schade is via een handreiking voor sociaal teams helder gemaakt welke mogelijkheden er zijn, waardoor er sneller oplossingen worden geboden. gemaakt en analyse uitgevoerd naar aanbod voor gezinnen.

Met de Voor-elkaar-pas kunnen ouderen onder begeleiding met de bus reizen als aanvulling op het collectief vervoer en er is een start gemaakt met het Automaatje. Hierdoor zijn ouderen langer zelfredzaam en wordt eenzaamheid tegen gegaan.

Er is een convenant getekend voor de Goudse standaard voor schuldhulp door 29 partners en er is gestart met ervaringsdeskundigen bij schuldhulpverlening. Daarnaast maakten veel kinderen gebruik van het kindpakket.

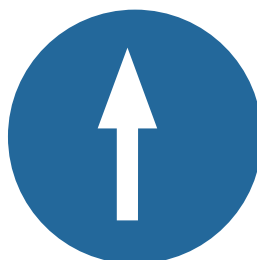
Er zijn 6% minder uitkeringen en 382 bijstandsgerechtigden vonden werk.

In 2019 zijn de (bezuinigings)maatregelen van de bestuursopdracht uitgevoerd. Het doel is om binnen de financiële kaders invulling te geven aan de ambities. Ondanks de realisatie van deze bezuinigingsopdracht is in 2019 toch een tekort van circa € 3 miljoen ontstaan op het budget van (ZIN) jeugd en de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Bij de Wmo is een negatief effect merkbaar door de invoering van het abonnementstarief.

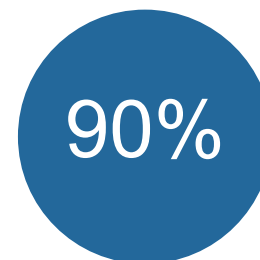
Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Afname aantal langdurig
bijstandsgerechtigden met 177

Toename i.p.v. afname aantal
jongeren met jeugdreclassering
en jeugdbescherming.

Doorlooptijd afgifte beschikking
jeugd en Wmo: binnen 8 weken

3.4.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Thema 1: Optimaliseren van schakels in de keten van zorg en ondersteuning

Aanpak personen met verward gedrag

De samenwerking met GGZ Rivierduinen in het Groene Hart Ziekenhuis is in 2019 voortgezet. De crisisdienst van GGZ Rivierduinen beschikt over een eigen spreekkamer in het ziekenhuis vlakbij de Spoedeisende hulp (SEH) en de Huisartsenpost Midden-Holland (HAP). Patiënten van de HAP en de SEH met mogelijk psychiatrische problemen kunnen zo snel worden gezien door de medewerkers van de crisisdienst.

Daarnaast is een onderzoek uitgevoerd naar de rol van de huisarts in de aanpak rond personen met verward gedrag, waarbij aan de hand van complexe casussen bekeken is waar knelpunten zitten en verbeteringen mogelijk zijn. Hierover is eind 2019 een rapport gemaakt met aanbevelingen voor het vervolg.

Transformatie jeugd GGZ

In 2019 zijn er samen met de grootste jeugd GGZ aanbieders ontwikkelplannen gemaakt waarin de aanbieders zelf met innovatieve oplossingen komen die 1) bijdragen aan beheersing van het volume van de specialistische GGZ (SGGZ) 2) de toegankelijkheid, kwaliteit en beschikbaarheid beter garanderen en 3) de problematiek normaliseren en een verschuiving naar de dagelijkse leefomgeving bieden. Onder begeleiding van het regionaal contractmanagement hebben de aanbieders de plannen in het najaar aan elkaar gepresenteerd. Daarmee is een basis gelegd voor verdere samenwerking en doorontwikkeling in 2020.

Daarnaast is gestuurd op betere benutting van de mogelijkheden binnen de Basis GGZ als dit de passende zorg is en om de beschikbaarheid van SGGZ te waarborgen. Landelijk stijgt het aantal jeugdigen in de GGZ. Ook in Gouda steeg het aantal en het volume van de jeugd GGZ.

Regionale visie

De regionale visie 'gebundelde krachten' heeft geen einddatum en loopt in principe gewoon door. Begin 2019 is regionaal bekeken of bijstelling nodig is. De conclusie is dat op dit moment geen bijstelling nodig is, maar dat dit wel aan de orde is als een nieuw inkooptraject gestart moet worden.

In 2019 is het proces gestart voor verlenging van de deelovereenkomsten Wmo en jeugdhulp voor de periode 2021 - 2022. De RDS en de vijf gemeenten in Midden-Holland staan achter het huidige inkoopmodel, op voorwaarde dat er voldoende aandacht is voor verfijning en doorontwikkeling van het model.

Nieuwe ondersteuningsconcepten ontwikkelen met andere financiers

In het samenwerkingsverband Gedeelde zorg zijn in 2019 twee projecten gestart waarbij de gemeenten in Midden-Holland zijn betrokken: de Juiste zorg op de juiste plek en Samen in de Buurt. Samenwerking wordt gezocht om op basis van gegevens over bijvoorbeeld zorggebruik voorspellingen te doen. Achterliggende gedachte is dat de zorg zoals die nu ingericht is niet houdbaar is voor de toekomst. De start hiervan is in 2019 gemaakt en zal in 2020 verder worden uitgewerkt en geïmplementeerd.

Minder maatwerk, meer algemene voorzieningen

De ambitie is om te komen tot een goede verhouding van hulp met en zonder beschikking. Hierbij wordt gestreefd naar een vermeerdering van de hulpverlening dichtbij huis en zonder beschikking ten opzichte van hulp met een beschikking. Meer oplossingen die geboden en gevonden worden met behulp van eigen netwerk, vrijwilligers, voorliggende voorzieningen of basishulp zoals geleverd door het sociaal team. Op deze manier passende hulpverlening leveren lukt steeds beter, toch resulteert dit (nog) niet in een teruggang van het aantal maatwerkvoorzieningen. De toename van het aantal maatwerkvoorzieningen bij jeugd en bij Wmo sinds de invoering van het abonnementstarief is een landelijk beeld.

Wet verplichte GGZ

In een regionale samenwerking in Hollands Midden is de implementatie van de Wet verplichte GGZ (Wvvgz) voorbereid. In regionaal verband zijn afspraken gemaakt met de RDOG voor uitvoering van (onderdelen) van de wet, zoals het verkennend onderzoek. Juridische en financiële aspecten zijn geregeld. Eind 2019 was alles gereed voor het ingaan van de wet.

Decentralisatie Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang en transformatie van de zorg

Landelijk is besloten om de decentralisatie van de maatschappelijke opvang uit te stellen. De regionale spraken rondom de decentralisatie van beschermd wonen zijn in 2019 vastgelegd en worden in 2020 ter informatie naar de gemeenteraden gestuurd. De centrumfunctie van Gouda wordt in stand gehouden voor de regionale voorzieningen. De transformatieopgave is een regionale uitvoeringsagenda vastgelegd.

Thema 2: Integrale toegang

Integrale toegang complexe en meervoudige vraagstukken

In 2019 is de visievorming afgerond om te komen tot een model voor een organisatorische integrale toegang sociaal domein. Voor de inwoners van Gouda komt er één toegang voor alle maatwerkvoorzieningen. De vraagstukken rondom dienstverlening in het sociaal domein zijn verbonden met het traject 'visie op dienstverlening' gemeentebreed. Daarnaast streven we ernaar de laagdrempelige basishulp van de sociale teams in de wijk en de relatie van het sociaal team met het vrijwillig kader te verstevigen. Zodoende is het voornemen de mandatering van de taken 'onderzoek en advisering' en 'zorgcoördinatie' aan het sociaal team in te trekken en vanaf 2021 bij de gemeente te beleggen (onder voorbehoud van bestuurlijke besluitvorming).

De uitvoerende afdelingen in het sociaal domein geven we op grond van een combinatie van levensfasen en leeftijd van de inwoners vorm. Dit betekent dat de huidige afdelingen Zorg en Welzijn, Inkomen, Werk en Participatie worden omgevormd naar drie integrale afdelingen: 'opgroeien en start arbeidsmarkt', 'werk en financiën' en 'zorg en ondersteuning'. Binnen elke afdeling wordt de benodigde expertise rondom de vraag van de inwoner georganiseerd. Dit stimuleert integraal denken en werken en stimuleert de samenwerking over de van toepassing zijnde wetten in het sociaal domein.

In 2020 staat de besluitvorming en de realisatie en implementatie centraal.

Sociaal teams

In 2019 hebben de drie sociaal teams in Gouda in de gebieden Noord, Oost en West basishulp geboden aan kwetsbare huishoudens in Gouda. Het beoogde bereik is daarbij behaald. De sociaal teams 0 – 100+ zijn begin 2018 gestart. 2019 stond daarbij in het teken voor doorontwikkeling. Hiervoor zijn een viertal speerpunten gehanteerd (aansluiting met scholen, bijdragen aan oplossingen voor mensen met financiële problemen, meer vernieuwende oplossingen dichterbij en hoogwaardige bedrijfsvoering en tevreden medewerkers).

In 2019 is ook gestart met de oriëntatie op de periode 2021 en verder na afloop van de intentieverklaring. Vanuit de wens om te komen tot een integrale uitvoeringsorganisatie binnen de gemeente en de noodzaak om richting het sociaal team te komen tot een realistische en uitvoerbare opdracht.

Begin 2019 heeft de gemeenteraad ingestemd met een extra investeringskrediet voor de Lekkenburg. De realisatie van het buurtservicecentrum (BSC) Noord is in 2019 gestart. Het BSC Noord is de thuisbasis voor het sociaal team noord.

Thema 3: Preventie

Preventie kinderen en jongeren

Vroegsignalering staat hier centraal, met als doel gerichte acties ter voorkoming van problemen waaronder de gevolgen van complexe gezinssituaties en echtscheidingen. In 2019 is een analyse uitgevoerd van de problematiek en mogelijke oplossingen.

Het aanbod voor ouders in echtscheiding is geïnventariseerd en begin 2020 zal op basis hiervan bekeken worden wat er aanvullend nodig is. In samenwerking met het Regiolab Scheiden zonder Schade is een handreiking bij echtscheiding ontwikkeld die door sociaal teams gebruikt kan worden, onder meer om problemen bij kinderen bij een echtscheiding eerder in beeld te krijgen.

In 2019 is een pilot gestart met een risicjongerenoverleg waarbij ketenpartners vanuit zorg- en veiligheidsdomein aansluiten om jeugd die opvalt door onder andere overlastgevend gedrag op straat en school beter in beeld te krijgen, onder regie van de gemeente. Er is een aantal werkateliers georganiseerd waarbij met deze partners een werkwijze over delen van informatie is afgesproken, met een AVG-toets. Naar aanleiding daarvan worden de werkprocessen in 2020 aangepast.

Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling

In 2019 is de Regiovisie Geweld Hoort Nergens Thuis Hollands Midden vastgesteld. Deze regiovisie loopt tot 2023 en heeft drie actielijnen: 1). Eerder en beter in beeld; 2). Geweld stoppen en duurzaam oplossen; en 3). Bijzondere doelgroepen.

Er zijn in 2019 tien projecten opgestart. De eerste resultaten zijn (concept-)handreikingen voor gemeenten om de Meldcode te implementeren, en om de aanpak van mensenhandel en ouderenmishandeling (financiële uitbuiting en ontspoorde mantelzorg) vorm te geven.

Veel projecten hebben betrekking op het versterken van de samenwerking tussen organisaties in de veiligheidsketen. Zo wordt inzichtelijk gemaakt welke (geanonimiseerde) data bij Veilig Thuis, sociaal teams en vrouwenopvang beschikbaar zijn om gezinnen/huishoudens waar sprake is van geweld eerder en beter in beeld te krijgen en passende zorg te bieden. Om de samenwerking tussen Veilig Thuis en de sociaal teams te versterken worden de afspraken over overdracht en verantwoordelijkheidsverdeling geactualiseerd. De samenwerking tussen de vrouwenopvang en de sociaal teams wordt versterkt met een methodisch onderbouwd werkproces, waarbij de focus op veiligheid voorop staat. Doel is het voorkomen van herhaling van geweld en het toewerken naar stabiele veiligheid.

Preventieve ouderenzorg

In 2019 is aansluitend op het landelijk programma Langer thuis van het ministerie van VWS een analyse gemaakt van de problematiek in Gouda en is ingezet op het voorkomen van eenzaamheid en de versterking van de professionele en informele ondersteuning thuis. In 2019 zijn er met de Voor-elkaar-pas en het opzetten van het Automaatje meer mogelijkheden om eropuit te gaan gecreëerd; een belangrijke randvoorwaarde om mee te kunnen doen.

Thema 4: Dagelijkse leefomgeving

Gewoon thuis

Gewoon thuis wordt steeds meer een volwaardig alternatief voor beschermd wonen. In 2019 is Kwintes gestart met een ambulante team om de geplande en ongeplande ondersteuning voor cliënten die gewoon thuis wonen te kunnen bieden. Ook zijn eerste stappen gezet om Gewoon thuis ook voor jongvolwassenen uit de jeugdzorg te kunnen bieden. In 2020 gaan de eerste jongeren met Gewoon thuis in de Bernardhof wonen.

Kwintes Vrouwenopvang zet in op gewoon thuis indien problemen in relaties en gezinnen resulteren in huiselijk geweld, door het bieden van ambulante ondersteuning gericht op het directe en duurzame herstel van de veiligheid.

Bij de innovatie in de maatschappelijke opvang is in 2019 gekozen voor het uitvoeren van een quickscan door een straatdokter van de Nationale straatdokersgroep. Dit is de voorbereiding op een in 2020 te starten project om de intake en medische zorg voor dak en thuislozen te verbeteren.

Gewoon thuis jeugd

In 2019 is het regionaal plan van aanpak transformatiefonds jeugd uitgewerkt en uitgevoerd. Het streven is dat meer kinderen in plaats van opname in residentieel of gesloten verblijf een oplossing thuis geboden wordt.

In 2019 is het ambulante team In Verbinding goed gaan draaien. In het team werken vijf jeugdhulpaanbieders samen. Het team kan ingezet worden wanneer er een dreiging op uithuisplaatsing is en er een complexe zorgvraag is in het gezin. Het team werkt met de JIM methodiek (Jouw ingebrachte mentor) en heeft regionaal 60 aanmeldingen gehad, waarvan 26 uit Gouda.

In september 2019 was de bestuurlijke aftrap van het project versterken pleegzorg tijdens de strategische tafel jeugd met aanbieders, verwijzers en cliëntvertegenwoordigers. Er is een start gemaakt met het plan van aanpak in samenwerking met de partners rond de thema's: werving, maatwerk binnen pleegzorg en pleegouders voor pleegouders. De experttafel jeugd rond complexe problematiek heeft in 2019 tot september 2019 regionaal 35 casussen behandeld. Er is een beweging naar meer ambulante thuiszorg en ouders zijn vast onderdeel van de bespreking geworden.

In 2019 is onderzoek gedaan naar vier uitstrooprofielen van jongeren uit de verblijfszorg jeugd en hun behoefte aan vervolgondersteuning (Wmo en wonen). De profielen lopen van zelfstandig wonen met of zonder begeleiding tot behoefte aan beschermd of beschut wonen. Dit is de opmaat naar concreet in te vullen aanbod en een verbetering van het proces van toeleiding naar ondersteund zelfstandig wonen, zoals de Bernardhof (eind 2019 gerealiseerd) en tijdelijk wonen op de Winterdijk (eind 2020).

Diverse woonconcepten

Voor Westergouwe III is een verkenning gedaan naar kansrijke woonconcepten om meer differentiatie in het woningaanbod aan te brengen en de opgave in het sociaal domein te verminderen door het woonprobleem voor deze doelgroepen op te lossen. Het gaat om ouderen, maar ook om mensen met een psychische kwetsbaarheid. Daarnaast worden er voor andere locaties in de stad verkennende gesprekken gevoerd. Het bestemmingsplan voor de Oosthoef 7 voor de realisatie van een Knarrenhof is vastgesteld.

In de regio zijn eerste stappen gezet in de realisatie van 80 beschutte woonplekken voor mensen met een psychische kwetsbaarheid en jongvolwassenen met een jeugdzorgachtergrond. In 2019 is verkend welke behoefte er is in aanvulling en ter vervanging van bestaand aanbod. Een goede regionale spreiding is hierbij van groot belang. Naar verwachting gaan de eerste initiatieven in 2020 open.

Passende inrichting van de woonomgeving

In 2019 is begonnen met het opstellen van de omgevingsvisie, waarin ook aandacht is voor de toegankelijke en veilige inrichting van de woonomgeving. Daarbij wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan toegankelijke ontmoetingsplekken en aan de invloed van de ruimtelijke inrichting op de gezondheid.

In oktober heeft de gemeente "De Gouda, Niks Mis Mee-dag" gesteund. Een initiatief van de Goudse adviesraad voor mensen met een beperking en de ondernemers in de binnenstad (SOG). Tijdens die zaterdag is extra aandacht gevraagd voor toegankelijkheid van de binnenstad en winkels voor mensen met een beperking.

In 2019 is een start gemaakt met de gebiedscoalitie Westergouwe, waarin samen met betrokken partijen gewerkt wordt aan de Inclusieve wijk Westergouwe.

Mantelzorg

Zoals elk jaar zijn in 2019 weer diverse bijeenkomsten georganiseerd voor mantelzorgers en was er een druk bezochte “Dag van de mantelzorg” in de Kleisuur. In 2019 hebben alle mantelzorgers een (gratis) Rotterdampas aangeboden gekregen. Ongeveer de helft van de mantelzorgers heeft hier gebruik van gemaakt. Naast de Rotterdampas kunnen mantelzorgers ook gebruik maken van het dienstenaanbod dat voorheen op de mantelzorgpas zat.

Om de behoefte aan respijtzorg, waarbij respijtzorg staat voor het tijdelijk overnemen van de zorg, onder mantelzorgers te verkennen, is in november 2019 is een onderzoek uitgevoerd onder de mantelzorgers in Gouda. In het algemeen bevestigen de uitkomsten van de enquête de eerder ontvangen signalen dat veel mantelzorgers niet bekend zijn met de mogelijkheden van respijtzorg. Slechts een kleine groep (16%) heeft gebruik gemaakt van respijtzorg. Een grote groep (66%) is niet goed op de hoogte van de mogelijkheden van respijtzorg. Een groot deel (43%) van de mantelzorgers geeft aan geen behoefte te hebben aan respijtzorg. Als mantelzorgers ontlast willen worden door respijtzorg dan kiezen zij vaak (24%) voor zorg door familie, vrienden of kennissen. Gezien de behoefte aan overzicht wordt gestart met het opzetten van een respijtwijzer en het bekend maken hiervan. Voor het vervolgonderzoek wordt nader ingezoomd op groepen mantelzorgers waarbij de behoefte aan respijtzorg verschilt.

Thema 5: Schuldhelpverlening en armoedebestrijding

Schuldhelpverlening

Sinds januari 2018 is de uitvoering van de schuldhelpverlening weer geheel in handen van de gemeente. In 2019, het tweede volle jaar van de uitvoering door de gemeente, hebben 311 Gouwenars zich aangemeld voor schuldhelp. Er werden in dat jaar 222 dossiers beëindigd, waarvan 47% wegens succesvol afronden van het traject. Andere redenen voor beëindiging waren: verhuizing, een ander traject dan schuldhelpverlening doorlopen, geen vervolg geven aan het traject. Eind 2019 waren 206 dossiers nog in begeleiding. In veel gevallen kon een cliënt weer zelf verder na het geven van advies en informatie. Omdat de gemeente Gouda pas sinds 2018 zelf de uitvoering van schuldhelpverlening heeft opgepakt, is het niet mogelijk om deze cijfers te vergelijken met voorgaande jaren.

In oktober 2019 werd het convenant ‘Goudse Standaard voor Schuldhelp’ door 29 partners ondertekend. Ook werden in 2019 gesprekken gevoerd met inwoners die ervaring hebben met ‘hulp bij schulden’. Die gesprekken hebben geleid tot de pilot ‘Inzet van ervaringscoaches in de schuldhelp’ en de ontwikkeling van een campagne om de bekendheid van schuldhelpverlening onder inwoners te vergroten: het project ‘Gauw Daarbij’ dat begin 2020 wordt uitgevoerd.

Armoedebestrijding

Sinds 2017 is het Goude armoedebeleid gefocust op ‘meedoen’ waarbij de nadruk van de voorzieningen ligt op bestrijding van armoede onder kinderen.

Dit ‘meedoen’ werd gefaciliteerd door:

- de invoering van het kindpakket;
- de schoolkostenregeling;
- de volledige vergoeding van deelname aan sport of cultuur en;
- sinds 2019 een regeling voor huiswerkbegeleiding.

Via de Rotterdampas werd ‘meedoen’ verder gestimuleerd, ook voor volwassenen. Aan verbreding van het aanbod op de Rotterdampas werd permanent gewerkt.

Uit de meest recente versie van de ‘Minima effectrapportage van het Nibud’ blijkt dat, mede door invoering van het nieuwe armoedebeleid (met onder andere – naast het eerder genoemde kindpakket en de Rotterdampas- een verruimde individuele inkomenstoeslag), alle Goudse huishoudtypes het basispakket kunnen bekostigen en dat het aantal huishoudtypes die ook het respakket nu kunnen bekostigen dankzij de minimaregelingen is gestegen.

De Rotterdampas was voor iedereen beschikbaar. Inwoners met een laag inkomen betaalden een sterk gereduceerd tarief en hun inwonende kinderen kregen de pas gratis. Op de kindpassen werd het kindpakket geplaatst. Inwoners die niet in aanmerking kwamen voor het gereduceerde tarief betaalden € 60 voor de Rotterdampas en hun kinderen € 12,50 per pas. Mantelzorgers konden de Rotterdampas krijgen als blijk van waardering.

Het Rotterdampasjaar loopt van maart tot maart. Van 1 maart 2019 tot eind december 2019 maakten de volgende aantallen gebruik van de pas:

Doelgroep	Volwassenen, reductietarief	Kinderen met kindpakket	Volwassenen, voltarief	Kinderen zonder kindpakket
2019	994	1309	728	338
2018	1145	1316	532	176
%	-14%	-1%	+ 37%	+92%

Ten opzichte van 2018 gebruikten iets minder volwassenen met een laag inkomen de pas. Het aantal kinderen daalde eveneens iets. Over 2019 zijn nog geen landelijke cijfers gepubliceerd maar de verwachting van het CBS begin 2019 was dat het aantal huishoudens in armoede licht zou dalen. Dit kan het lagere aantal minima verklaren. Tegelijk zijn er wel signalen dat armoede ook langduriger is. Het aantal 'niet-minima' dat de Rotterdampas in 2019 gebruikte, steeg juist. Bij de doelgroep volwassenen zijn ook de volwassenen inbegrepen die de Rotterdampas ontvingen als blijk van waardering voor hun inzet. Het doel: een niet stigmatiserende pas, is hiermee bereikt.

Het jeugdtegoed voor de kinderen met een kindpakket bedraagt €150 per kind en kan worden besteed tot 1 maart. Op 31 december was van de uitstaande tegoeden 83% besteed. Ook kregen de kinderen met een kindpakket 2 vouchers voor deelname aan sport of cultuur. In 2019 werden 1300 vouchers verzilverd (in 2018 werden 1.182 vouchers verzilverd). De gemeente vergoedt de kosten en de betalingen vinden plaats aan de vereniging of organisatie.

Thema 6: Aan het werk en meedoen en programma 'Naar een nieuwe sociale dienst'

Bijstandsgerechtigden aan het werk en effectieve en efficiënte dienstverlening op maat voor werkzoekenden

De gemeente Gouda ondersteunde in 2019 inwoners uit de Participatiewet-doelgroep om te participeren, een opleiding af te ronden of te gaan werken. De dienstverlening werd efficiënter en effectiever op maat doordat alle cliënten (één of meerdere malen) gesproken werden, een plan van aanpak kregen en daarmee aan het werk zijn. Tevens werd ingeregeld is dat cliënten nu ook in beeld gehouden worden en het plan van aanpak actueel. Project 600 werd afgerond en gestopt.

188 Cliënten stroomden volledig uit naar werk (85 meer dan in 2018) en 194 cliënten gingen parttime werken (72 minder dan in 2018). 54 Jongeren (< 27 jaar) gingen (terug) naar school om een opleiding af te ronden al dan niet in combinatie met werken (in 2018 was dit: 50). Voor zover zij ook gingen werken, zijn zij ook meegeteld in de cijfers over uitstroom naar werk.

Garantiebanen

In 2019 werd door de gemeente Gouda voor 45 werkzoekenden met een arbeidsbeperking een garantiebaan gerealiseerd; de taakstelling voor Gouda was 60. Cliënten, die twee jaar of langer een bijstandsuitkering ontvingen, werden gescreend of zij in aanmerking kwamen voor het doelgroepenregister (en dus een garantiebaan). Hoeveel cliënten aan het werk zijn gegaan in een garantiebaan, is op dit moment niet bekend. In september 2020 wordt hierover in de Programmabegroting gerapporteerd.

Binnen de gemeente Gouda werden 41 garantiebanen gerealiseerd, die als zodanig gaan vallen binnen de kaders van de Vereenvoudigde Wet Banenafpraak; de taakstelling voor 2019 was 14. De veel hogere realisatie heeft te maken met aanpassing (verruiming) van de definitie in 2019, waardoor de Promen medewerkers in de schoonmaak en in de catering van het Huis van de Stad nu worden meegeteld.

Beschut werken

Gouda realiseerde in 2019 17 beschutte werkplekken voor werkzoekenden met de indicatie 'beschut werken'.

Statushouders

In 2019 is, net als in 2017 en 2018, onverkort ingezet op bemiddeling naar werk van statushouders. Er is een extra derde werkcoach aangesteld. Daarnaast zijn door twee externe partijen (Matchcare en Timing) aanvullende integrale diagnosegesprekken gevoerd, met als doel de mogelijkheden om te gaan werken nader te beoordelen.

Om de bemiddeling naar werk te realiseren werd onder andere wederom een lastraject met taallessen op het werk uitgevoerd, werd Social Return ingezet en werd samengewerkt met uitzendbureau Randstad, re-integratiebureau Innovium, schoonmaakbedrijf Asito, Zorgpartners Midden-Holland en MBO Rijnland.

Deze aanpak heeft geresulteerd in weer een hogere uitstroom naar werk. In 2019 stroomden 69 statushouders uit naar werk (17 meer dan in 2018) en 16 naar school.

In 2019 is begonnen met de voorbereiding van de nieuwe inburgeringswet die op 1 januari 2021 in werking treedt. Voor de inkoop van taalonderwijs wordt regionaal samengewerkt met de gemeenten Waddinxveen en Krimpenerwaard. Lokaal worden aanvullende programma's gemaakt die integratie van statushouders bevorderen.

Social Return

Via Social Return werden in 2019 62 plaatsingen gerealiseerd voor werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt; dit is meer dan de target van 60. Plaatsingen waren er onder meer in de zorg, de metaalbranche, projectontwikkeling Westergouwe fase 2 en bij subsidiërelaties van de gemeente.

Programma 'naar een nieuwe sociale dienst'

Met het programma 'naar een nieuwe sociale dienst' moet de dienstverlening van de sociale dienst duurzaam beter worden. In 2019 lag de focus op het in beeld brengen van cliënten en het op orde brengen van de bedrijfsvoering.

Het aantal uitkeringsdossiers daalde gestaag naar 1.597 op 1 januari 2020. Sinds de start van het programma twee jaar geleden, is dit ruim 180 dossiers minder.

Op 1 september 2019 waren 177 van de inwoners die bij de start van het programma twee jaar of langer een bijstandsuitkering ontvingen uitgestroomd. Tachtig van hen waren uitgestroomd naar werk en/of een opleiding.

Per ultimo 2019 waren er 1.179 langdurig uitkeringsgerechtigden. Over het cohort langdurig bijstandsgerechtigden kan per september 2020 in de Programmabegroting weer worden gerapporteerd.

UWV en Perspectief op Werk

De samenwerking met het UWV en de gemeenten uit de arbeidsmarktregio kreeg een impuls met als doel meer werkzoekenden naar de arbeidsmarkt te begeleiden. In het regionale actieplan "Perspectief op Werk" werden hiervoor bindende afspraken vastgelegd. Voor de uitvoering van dit plan is door het Rijk €1 miljoen ter beschikking gesteld voor de periode 2019-2020. In 2019 werd in dit kader het Werkgeversservicepunt gerevitaliseerd. Het netwerk van werkgevers werd uitgebreid opdat de sociale dienst voor zoveel mogelijk cliënten een oplossing naar werk kan bieden. Daarnaast werkt de gemeente samen met het UWV om arbeidsbepikten en werkzoekenden met psychische problematiek aan het werk te helpen. Tevens biedt het UWV arbeidsmarktinformatie, welke breed in de arbeidsmarktregio gedeeld wordt.

Ruimte voor experimenten

De pilot 'ondernemen vanuit de bijstand' werd met een jaar verlengd tot einde 2019 en stopte daarna definitief.

In plaats daarvan kwam er in 2019 een re-integratietraject 'deeltijd ondernemen en deeltijd werken voor bijstandsgerechtigden met ondernemerspotentie'. Eind oktober 2019 is de eerste groep van 12 deelnemers gestart. Hieronder waren 5 deelnemers uit de pilot 'ondernemen vanuit de bijstand' die nog niet waren uitgestroomd. Ook werden in 2019 de contouren vastgesteld voor de op te richten sociale coöperatie voor bijstandsgerechtigden met een (zeer) lange afstand tot de arbeidsmarkt. Eind 2019 begon de voorbereiding van de oprichting van de sociale coöperatie.

Jeugdwerkloosheid (zie programma 1)

Promen

Promen voert via een gemeenschappelijke regeling voor de gemeente Gouda de WSW uit. Met de invoering van de Participatiewet (PW) in 2015 is de instroom in de WSW gestopt (voor werknemers die voor 2015 onder de WSW vielen, blijft de WSW bestaan). Concreet betekent dit dat het WSW-bedrijf qua doelgroep maar ook qua 'WSW kennis en -kunde' langzaam krimpt. Daarom werd door middel van het "hoofdlijnenbesluit 2018-2025" de samenwerking met Promen herzien. Hierdoor werd er een knip aangebracht tussen de WSW-activiteiten (binnen Promen) en de PW-activiteiten (binnen de BV Prowork). De 'WSW kennis en kunde' die voor de uitvoering WSW niet meer nodig was, werd hiermee binnen BV Prowork voor de nieuwe doelgroep arbeidsbepikten ingezet.

Deze samenwerking werd in 2019 verder uitgebouwd. Promen is bezig met de transitie van een productiebedrijf naar een vooruitstrevend werkontwikkelbedrijf. Gouda en Promen werken samen aan een goede dienstverlening op basis van gedeelde doelen.

Prowork bood in 2019 leerwerkplaatsen, werkervaringsplaatsen, aangepast(e) werk(plekken, beschut werken en re-integratiemodules voor de PW-doelgroep. Tevens waren het realiseren van garantiebanen voor arbeidsbepikten in dit kader belangrijke activiteiten.

De Broekriem

De gemeente Gouda heeft Stichting de Broekriem de afgelopen vijf jaar gecontracteerd. De Broekriem (voert in 2020 een naamswijziging door en heet dan JobOn) is een landelijke opererende organisatie, is ontstaan vanuit een initiatief van werkloze jongeren en vormt een platform voor en door werkzoekenden. Dit met als doel een bijdrage te leveren om op een laagdrempelige wijze werkzoekenden te activeren en handvatten te geven en hiermee versnelt een geschikte baan te vinden. De eventmanagers van de Broekriem (zelf werkloos) organiseren gratis bijeenkomsten waarin werkzoekenden kennis, tips en ervaringen uitwisselen en elkaars netwerk benutten. Tevens worden gratis (sollicitatie)workshops gegeven (veelal door iemand uit het bedrijfsleven). Een aanzienlijk deel van de deelnemers zijn jongeren.

Thema 7: Programma Vernieuwing sociaal domein

In het programma vernieuwing sociaal domein is beoogd de inhoudelijke veranderopgave met de financiële kaders binnen het sociaal domein te verbinden als uitwerking van de bestuursopdracht Financieel gezond sociaal. In 2019 is gekozen om de programma-aanpak los te laten en de beoogde activiteiten in de lijn te beleggen. Dit heeft geresulteerd in de volgende voortgang op de onderdelen analyse en monitoring, invulling taakstelling en integrale beleidsnota sociaal domein.

Analyse en monitoring

Het verbeteren van monitoring en analyse van cijfers en ontwikkelingen in het sociaal domein is een continue proces. In 2019 is met name gewerkt aan een verbetering van de beschikbaarheid van monitoringsgegevens. Er is een grote stap gezet richting het realiseren van een dashboard sociaal domein zodat actuele informatievoorziening wordt geborgd. Dit maakt het mogelijk om tot betere interpretatie en analyse van de cijfers te komen en dit te borgen in werkwijzen.

Financiële situatie en invulling taakstelling

In 2019 zijn de maatregelen van de bestuursopdracht uitgevoerd. Het doel is om duurzaam binnen de financiële kaders invulling te geven aan de ambities van het sociaal domein.

In de bestuursopdracht zijn maatregelen opgenomen die in meer of mindere mate gerealiseerd zijn. Deze maatregelen bestonden uit zogenoemde technische maatregelen en verzilveringsmaatregelen. De technische maatregelen waren met name gericht op te behalen bezuinigingen zonder verandering in aanbod of werkwijze. De verzilveringsmaatregelen waren gericht op transformatie van de zorg. De technische maatregelen zijn voor 2019 ingeboekt. De verzilveringsmaatregelen gericht op ambulantisering en normalisering van de zorg zijn deels gehaald. De ambulantisering was gericht op een vermindering van het aantal residentiële plaatsingen jeugd en de Gewoon thuis beweging binnen het beschermd wonen. In het kader van normalisering is een interne toetsing van maatwerkadviezen van het sociaal team ingericht. Deze toetsing heeft geleid tot aanscherping van de adviezen. Daarnaast is gestart om de beschikingsvrije inzet van de basis GGZ te beleggen bij het sociaal team. Bij verschillende casussen is meer ingezet op gebruik van de basis GGZ, ondanks deze afschaling van zorg van specialistische jeugd GGZ naar basis GGZ is dit hogere gebruik van de basis GGZ in de onderlinge verhouding niet zichtbaar door de stijging van de inzet van specialistische GGZ-zorg.

Overzicht invulling taakstelling technische maatregelen en verzilveringsmaatregelen

Technische maatregelen	Vastgesteld, 2019	Gerealiseerd, 2019
Afbouw frictiekosten Sociaal Teams	100.000	135.000
Vrijval begroting	150.000	150.000
MO/VO omzetten lokaal naar regionaal budget	130.000	130.000
Afbouw procesmanagement CJG	50.000	50.000
Vervallen projectbudget preventie VO scholen	25.000	25.000
	455.000	490.000
Verzilveringsmaatregelen		
Gewoon Thuis: ambulantiseren BW	100.000	100.000
Gewoon Thuis Jeugd: ambulantiseren	200.000	200.000
Normaliseren: (s)GGZ Jeugd naar BGGZ Jeugd	250.000	0
Toets op maatwerk Jeugd	350.000	350.000
Ombuigen ongewenste effecten transformatie	200.000	0
	1.100.000	650.000
Totaal	1.550.000	1.140.000

Ondanks dat de verzilveringsmaatregelen voor een groot deel zijn gerealiseerd is in 2019 toch een tekort van circa € 3 miljoen ontstaan op het budget van (ZIN) jeugd en de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Hier liggen verschillende factoren aan ten grondslag, zoals het stijgend aantal jeugdigen dat zorg ontvangt (dat wordt veroorzaakt door een toename van verwijzingen als gevolg van bijvoorbeeld rechterlijke uitspraken), prijsstijgingen binnen de contracten, de verschuiving naar het gebruik van zwaardere zorg, een stijging van het aantal eenheden geleverde zorg en een langere looptijd van de toegekende zorg. Naast de maatregelen zijn er ook verschillende acties in gang gezet in 2019. In de gesprekken met de zorgaanbieders is meer aandacht besteed aan het nakomen van afspraken en de wederzijdse belangen om zo tot meer sturing te komen en is er regionaal in projectverband begonnen met het verbeteren van het inzicht in meer gedetailleerde kostenontwikkeling en daaruit volgend de kostenbeheersing.

Bij Wmo (hulp bij het huishouden, begeleiding en dagbesteding) zien we een forse toename van de vraag door de lagere eigen bijdragen (abonnementstarief). De gemeente heeft vanuit de wettelijke kaders weinig tot geen mogelijkheden om de gevolgen van het abonnementstarief te beperken. De enige ruimte lijkt te zitten in de gespreksvoering door de consulenten. Het gaat dan om een moreel beroep dat we doen op de inwoner. Hier is in Gouda ook al op ingezet. De signalen over de forse financiële gevolgen worden gedeeld met de VNG. De VNG heeft met het rijk afspraken over de monitoring van de effecten van het abonnementstarief. Vanuit het rijk zijn er geen toezeggingen gedaan voor compensatie.

Integrale beleidsnota sociaal domein

In 2019 is gestart met het formuleren van nieuw integraal beleid. Eind 2019 heeft de raad de uitgangspunten voor de nieuwe nota sociaal domein vastgesteld. De integrale nota wordt in 2020 ter besluitvorming gebracht ten behoeve van implementatie voor de periode 2020 en verder.

3.4.2 Eigen indicatoren

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde	Stand 2019
6.1 Samenkracht en participatie	Sociale kracht: % inwoners dat tevreden is over de eigen participatie	2018: 68%	Gelijk blijven of groter; bandbreedte 65-70%	69%
6.1 Samenkracht en participatie	Percentage vrijwilligers: % inwoners dat vrijwilliger is	2017: 32%	Gelijk blijven of groter; bandbreedte 30-40%	35%
6.2 Wijkteams	Bekendheid sociaal team: % inwoners dat weet waar men terecht kan voor ondersteuning	2018: 35%	Toename	35%
6.3 Inkomensregelingen	Aantal stadspassen voor kinderen uit de doelgroep met Kindpakket	In 2017 geïntroduceerd	Toename	1722
6.4 Begeleide participatie	Aantal plaatsingen op een garantiebanaan		60	45
6.4 Begeleide participatie	Aantal plaatsingen op een garantiebanaan bij de gemeente Gouda		13,1	41
6.6 Maatwerk-voorziening Wmo	Doorlooptijd afgifte indicatie Wmo en Jeugd	% binnen 8 weken	90%	90%
6.71 Maatwerk-dienstverlening 18+	Bekendheid schuldhulpverlening in %	2018: 54%	Toename	68%
6.71 Maatwerk-dienstverlening 18+	Schuldhulpverlening: verhouding meldingen en aantal trajecten	Sinds 2018 in eigen beheer	De streefwaarde wordt nader bepaald	72%
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	Aantal cliënten dat beschermd woont (intramuraal)	2018: 269	Afname (<200 of lager)	263

3.4.3 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. Op die website staan alleen de actuele waarden. Om de waarden in perspectief te kunnen plaatsen, zijn in onderstaande tabel ook de relevante waarden uit de Goudse programmabegroting 2019-2022 opgenomen. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
6. Sociaal domein	Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2017	752,9	758,2	Minimaal gelijk of toename	
			2018	762,5	774		Toelichting 1.
6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	%	2018	1	1	Geen	
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	%	2018	7	7	Geen	
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2017	66,4	66,7	Toename	
			2018	67,7	67,8		Toelichting 2.
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	%	2018	2	2	Geen	
6. Sociaal domein	Personen met een bijstands-uitkering	per 10.000 inwoners	eerste halfjaar 2019	392,7	381,7	Afname	meeteenheid in 2019 gewijzigd, geen vergelijk mogelijk
6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	eerste halfjaar 2018	319,3	305,2	Geen; aantal is geen doel	
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	tweede halfjaar 2017	9,7	9,7	Afname of gelijk	
			eerste halfjaar 2019	13	10		Toelichting 3.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	tweede halfjaar 2017	1,3	1	Afname of gelijk	
			eerste halfjaar 2019	1,5	1,1		Toelichting 4.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	tweede halfjaar 2017	0,5	0,4	Afname of gelijk	
			eerste halfjaar 2019	0,4	0,3		Toelichting 5.
6. Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	eerste halfjaar 2019	640	610	Geen; aantal is geen doel	

Toelichting op de tabel (zie de cijfers in de kolom realisatie)

ad 1)

De gemeente heeft slechts indirect invloed op het aantal banen (bijvoorbeeld via verbetering vestigingsbeleid (EZ) of door goede werkgeversbenadering). De streefwaarde "indirecte sturing op behoud of toename" is in dit kader beter dan de bij de begroting vastgestelde "Minimaal gelijk of toename".

ad 2)

De gemeente heeft hier maar zeer beperkt invloed op, nl. voor wat betreft de arbeidsdeelname van bijstandsgerechtigden/ NUG-ers uit de doelgroep PW. Hier wordt niet op gestuurd. Het cijfer wordt wel in de gaten gehouden als indicator hoe het gaat op de arbeidsmarkt. De streefwaarde "monitoring Goudse cijfer t.o.v. landelijke waarde" is in dit kader beter dan de bij de begroting vastgestelde "Toename".

ad 3)

Het verschil tussen het percentage jeugdigen met zorg in Gouda en in Nederland is moeilijk te verklaren. Overigens is het beeld ten opzichte van 2017 nauwelijks gewijzigd omdat destijds in de cijfers uitsluitend het aantal jeugdigen met maatwerk opgenomen was. In de cijfers is nu ook rekening gehouden met jeugdigen die geen maatwerk ontvangen maar aan wie wel jeugdhulp onder verantwoordelijkheid van de gemeente (het Sociaal Team) binnen de kaders van de Jeugdwet verleend is'.

ad 4)

De stijgende tendens in het aantal jeugdbeschermingsmaatregelen (OTS en Voogdij) zette zich in de eerste helft van 2019 door, vanaf kwartaal 3 zien we een licht dalende tendens. Momenteel wordt een onderzoek uitgevoerd naar mogelijke oorzaken waarom Gouda (en de regio Midden- Holland) relatief hogere aantallen jeugdbeschermings- en jeugd-reclasseringsmaatregelen kent. Dit zal in de loop van 2020 afgerond worden.

ad 5)

Bij jeugdreclassering is al enige tijd sprake van een stabilisatie. Momenteel wordt een onderzoek uitgevoerd naar mogelijke oorzaken waarom Gouda (en de regio Midden- Holland) relatief hogere aantallen jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen kent. Dit zal in de loop van 2020 afgerond worden.

3.4.4 Wat heeft het gekost?

3.4.4.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2019 na 2e wijziging	Rekening 2019	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten	116.148	122.250	122.951	-701
Baten	-25.775	-27.955	-29.115	1.160
Saldo van baten en lasten	90.373	94.295	93.836	459
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	1.000	1.000	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-2.210	-3.590	-3.590	0
Gerealiseerd resultaat	88.163	91.705	91.246	459

3.4.4.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2019 na 2e wijziging	Rekening 2019	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie lasten	7.539	8.863	8.004	859
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie baten	-88	-785	-1.057	272
Saldo	7.450	8.078	6.947	1.131
6.2 Wijkteams lasten	6.422	6.387	6.327	61
6.2 Wijkteams baten	0	0	0	0

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2019 na 2e wijziging	Rekening 2019	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Saldo	6.422	6.387	6.327	61
6.3 Inkomensregelingen lasten	31.953	30.897	31.495	-599
6.3 Inkomensregelingen baten	-24.507	-25.508	-26.078	570
Saldo	7.446	5.389	5.418	-29
6.4 Begeleide participatie lasten	11.001	11.179	11.056	123
6.4 Begeleide participatie baten	0	0	0	0
Saldo	11.001	11.179	11.056	123
6.5 Arbeidsparticipatie lasten	3.008	3.901	4.077	-176
6.5 Arbeidsparticipatie baten	0	-190	-296	106
Saldo	3.008	3.711	3.781	-70
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO) lasten	2.926	2.846	2.782	63
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO) baten	0	0	0	0
Saldo	2.926	2.846	2.782	63
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ lasten	12.481	13.118	13.848	-730
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ baten	-1.082	-412	-619	206
Saldo	11.398	12.706	13.229	-523
6.72 Maatwerkdienstverlening 18- lasten	15.591	19.365	21.559	-2.194
6.72 Maatwerkdienstverlening 18- baten	0	0	0	0
Saldo	15.591	19.365	21.559	-2.194
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+ lasten	20.370	19.181	18.061	1.121
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+ baten	0	-890	-895	5
Saldo	20.370	18.291	17.166	1.125
6.82 Ge-escaleerde zorg 18- lasten	2.326	3.877	3.175	702
6.82 Ge-escaleerde zorg 18- baten	-98	-170	-170	0
Saldo	2.227	3.707	3.005	702
7.1 Volksgezondheid lasten	2.487	2.605	2.537	68
7.1 Volksgezondheid baten	0	0	0	0
Saldo	2.487	2.605	2.537	68
7.5 Begraafplaatsen en crematoria lasten	41	31	31	0
7.5 Begraafplaatsen en crematoria baten	0	0	0	0
Saldo	41	31	31	0
Totaal saldo taakvelden	90.368	94.295	93.836	459

3.4.4.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	859.000	V		272.000	V	
Brede basis jeugd: € 106.000 van het verschil zit bij het CJG: € 32.000 daarvan wordt verklaard door de bijstelling van de huur van CJG (met € 10.000) en de afrekening van de huur van 2019 (€ 17.000). Daarnaast is in 2019 minder subsidie verstrekt dan begroot en is over 2018 voor € 31.000 aan subsidie teruggevorderd. € 55.000 van het verschil zit bij het jongerenwerk en kan worden verklaard door onderuitnutting van personele inzet vanwege vacatures.	161.400	V	I			
Burgerinitiatieven: Op basis van de verantwoording van de verstrekte subsidies over 2018 zijn er bedragen terugontvangen; mede hierdoor is een voordeel ontstaan op deze post.	26.100	V	I			
Statushouders: De rijksmiddelen t.b.v. statushouders zijn afhankelijk van de taakstelling in het voorgaande jaar. In 2018 lag de taakstelling hoger dan in 2019. Het voordeel van € 368.900 is benodigd om aan de taakstelling van 2020 te kunnen voldoen.	368.900	V	I			
Gezondheidsbeleid: € 30.000 kan verklaard worden doordat de inzet van tijdelijke personele capaciteit later is gestart dan begroot. De overige € 25.000 wordt verklaard door het niet volledig besteden van de GIDS-gelden.	55.000	V	I			
Subsidiering jeugdbeleid: In 2019 is duidelijk geworden dat het daadwerkelijk opzetten van een pilot PIT volgens de Amsterdamse methodiek meer financiële middelen vergt dan door gemeente Gouda was begroot. Voor deze aanvullende middelen bleek echter geen dekking te zijn zodat een PIT-pilot volgens de Amsterdamse methodiek niet kon starten. Er is besloten dat onderzocht zal worden of er aansluiting gevonden kan worden bij bestaande initiatieven/bestaand aanbod die er op het gebied van risico-jeugd zijn. Dit onderzoek zal in 2020 plaatsvinden, met als planning om de pilot in 2021 te laten starten.	208.000	V	I			

Omschrijving (bedragen * € 1)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
Participeren in de buurt: Anders dan in januari 2019 werd voorzien, is de oplevering van de Lekkenburg op 1 mei 2020. De kosten voor de vaste inrichting en de huur (samen € 152.000) zijn daardoor niet gemaakt in 2019. Wel zijn er in 2019 kosten gemaakt om de samenwerking tussen de partijen te bevorderen. Het totale positieve saldo is hierdoor € 143.400.	149.600	V	I	6.300	V	I
Collectief vervoer: Het tekort aan de lastenkant kan worden verklaard door de introductie van de Voor Elkaar Pas. Het overschot aan de batenkant kan verklaard worden door opbrengsten die niet in de begroting zijn opgenomen. Dit betreft een subsidiebijdrage van de provincie Zuid-Holland en de geïnde eigen bijdrage.	55.000	N	I	254.100	V	I
Overig	55.000	N	I	11.600	V	I
6.2 Wijkteams	61.000	V				
Sociaal Teams: Het overschot wordt verklaard door de incidentele Rijksmiddelen t.b.v. het Koploperproject, dat doorloopt in 2020. Hierop zit een positief saldo van plm. € 172.000. Dit positieve saldo wordt teruggedrongen door een, achteraf incorrect ingeschatte, saldo op het structurele budget. In het kader van ontschotting binnen het Sociaal Domein is dit saldo gebruikt om tekorten elders op te vangen. De subsidie aan het Sociaal Team is conform afspraken afgewikkeld.	61.000	V	I			
6.3 Inkomensregelingen	599.000	N		570.000	V	
Participatiewet-uitkeringen: De uitgaven voor de PW-uitkeringen zijn in 2019 verder gedaald omdat de het aantal dossiers verder is afgenomen. Dat komt doordat de economie goed is, inwoners werk vinden en minder inwoners een uitkering hoeven aan te vragen. Ook heeft de gemeente met alle cliënten zonder ontheffing een plan voor participatie of re-integratie opgesteld, waaraan uitvoering wordt gegeven. Aangezien de gemeente bij het 2e ijkmoment reeds € 1,5 miljoen meegenomen heeft resteert bij de jaarrekening nog eens € 300.000 extra voordeel.	150.000	N	I	451.000	V	I
BBZ: Zowel de uitgaven als de inkomsten van de zelfstandigen zijn lastig vooraf te ramen. De uitgaven zijn hierdoor iets hoger dan begroot (nadeel € 6.000). Er zijn in 2019 € 35.000 aan invorderingen ingeboekt en de rijkssubsidie geeft een voordeel van € 51.000. Ten opzichte van de begroting is er per saldo een voordeel op de baten van € 86.000.	6.000	N	I	86.000	V	I
Bijstandsvorderingen: De inbaarheid van uitstaande bijstandsvorderingen wordt jaarlijks geactualiseerd, mede op basis van historie. In verband met de afname van de uitstaande debiteurenvorderingen voor de bijzondere bijstand wordt de voorziening ook verlaagd (€ 40.000 voordeel). Er zijn ook meer nieuwe vordering ontstaan dan begroot; dit levert nog een voordeel op de baten op van € 18.000.	40.000	V	I	18.000	V	I
Armoedebeleid: voor armoedebeleid is met het 2e ijkmoment € 200.000 toegevoegd aan het armoedebudget; dit was toereikend om de verwachte extra uitgaven te kunnen dekken. Per saldo blijft er nog een bedrag over van € 92.000 mede vanwege het feit dat er sprake is van openeinde-regelingen die nooit met 100% zekerheid zijn in te schatten.	78.000	V	I	14.000	V	I
Kwijtschelding rioolheffing: Voor een bedrag van € 76.000 is meer kwijtschelding verleend dan begroot. De verdere toelichting op deze post vindt plaats bij de verschillenanalyse binnen Programma 2, Energie en Klimaat, Taakveld 7.2: Riolerings	76.000	N	I			
Kwijtschelding afvalstoffenheffing: Voor een bedrag van € 71.000 is meer kwijtschelding verleend dan begroot. De verdere toelichting op deze post vindt plaats bij de verschillenanalyse binnen Programma 2, Energie en Klimaat, taakveld 7.3: Afval	71.000	N	I			
Overige kosten: Daarnaast zijn er diverse extra uitgaven gedaan voor bijvoorbeeld fraudeonderzoek (nadeel per saldo € 57.000).	57.000	N	I	1.000	V	I
Programma naar een nieuwe sociale dienst: Voor het uitvoeren van het programma, met in 2019 de focus op het op orde brengen van de basis van de sociale dienst, het in beeld brengen van alle cliënten, professionaliseren van personeel en een meer klantgerichte benadering van werkgevers, is meer uitgegeven op personeel dan vooraf ingeschat (€ 245.000). Omdat de totale omvang van de bijstandsvorderingen is toegenomen, wordt tevens een extra dotatie gedaan aan de voorziening bijstandsvorderingen (nadeel € 111.000).	356.000	N	I			
6.4 Begeleide participatie	123.000	V				
Beschut werk en wsw: Door extra uitkeringen vanuit het Rijk met ook betrekking op eerdere jaren is er een voordeel ontstaan voor 2019 van € 123.000.	123.000	V	I			

Omschrijving (bedragen * € 1)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
6.5 Arbeidsparticipatie	176.000	N		106.000	V	
Regionale projecten: Bij deze vaak jaaroverstijgende projecten is het saldo van de baten en lasten budgetneutraal. Het verschil tussen de baten en de lasten (per saldo € 31.000) wordt grotendeels verklaard door het project 'Perspectief op werk'; hiervoor zijn in 2019 al uitgaven gedaan waarvoor pas in de decembercirculaire geld beschikbaar is gekomen van het Rijk (€ 1 miljoen); het restant van het totale bedrag zal weer beschikbaar worden gesteld in 2020, waardoor ook dit project per saldo budgetneutraal blijft.	109.000	N	I	78.000	V	I
Diverse kleine posten binnen de re-integratiegelden.	67.000	N	I	28.000	V	I
6.6 Maatwerkvoorziening (Wmo)	63.000	V				
Hulpmiddelen: Bij hulpmiddelen is er rekening gehouden met een stijging van uitgaven i.v.m. de invoering van het abonnementstarief. Op dit onderdeel zijn de extra uitgaven meegevallen, waardoor hier sprake is van een positief saldo.	91.000	V	I			
Woningaanpassingen: Het tekort is te verklaren door een toename van de vraag door de invoering van het Abonnementstarief Wmo.	-53.000	N	I			
Overig	25.000	V	I			
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	730.000	N		206.000	V	
Effect abonnementstarief: Op Begeleiding/Dagbesteding en HBH is het tekort te verklaren door een toename van de vraag door de invoering van het abonnementstarief Wmo. Daarnaast is plm. € 400.000 minder ontvangen dan begroot vanuit de Compensatieregeling Beschermd Wonen.	880.000	N	I	6.000	V	I
Eigen bijdrage Wmo: Het voordeel aan de batenkant wordt veroorzaakt door ontvangen eigen bijdrage m.b.t. 2018.				200.000	V	I
Schuldhelpverlening: Een aantal ingezette projecten zijn lager uitgevallen qua kosten waardoor een voordeel is ontstaan van € 97.000. In 2018 en 2019 zijn incidenteel extra middelen toegekend vanuit het Rijk voor het verbeteren van de regie en effectiviteit van schuldhelpverlening. Na input van ervaringsdeskundigen is besloten om meer bekendheid te gaan geven aan schuldhelpverlening via de gemeente onder inwoners. Hiervoor is een communicatiecampagne voorbereid die inwoners moet bewegen zich eerder te melden bij betalingsproblemen en schulden. Verwachting was dat deze in 2019 zou worden gelanceerd maar dit is uitgesteld naar het voorjaar 2020, reden waarom niet alle middelen zijn besteed.	97.000	V	I			
SMI: De geschatte jaarlijkse kosten voor SMI zijn € 55.000. Tot en met november 2019 zijn de kosten op taakveld 6.3 geboekt.	53.000	V	I			
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	2.194.000	N				
ZIN Jeugd: Voor het gehele Jeugd-domein geldt dat de ontwikkeling van de uitgaven afhankelijk is van vele variabelen, zoals het aantal, de looptijd en de omvang van indicaties en de prijs. Het opstellen van een begroting op detailniveau, rekening houdend met deze variabelen, is daarom complex. Dit resulteert in verschillen tussen de begrotingsposten onderling. De belangrijkste toename in kosten ten opzichte van vorig jaar en ook ten opzichte van de begrote bedragen zijn waarneembaar op de posten individuele begeleiding en behandeling. Bij begeleiding is naast een toename van het aantal cliënten en indicaties een verschuiving naar meer specialistische zorg zichtbaar. Bij behandeling is het aantal uren per indicatie met name toegenomen wat kan duiden op een gewenste verschuiving van residentiële zorg naar behandelingstrajecten. € 485.000 van het (negatieve) verschil komt door de afwikkeling van 2018; zorgaanbieders hebben in de productieverantwoording de foutieve productcode vermeld. Per saldo is dit budgetneutraal (zie JBJR).	3.071.000	N	I			
Transformatiefonds Jeugd: Er zijn voor drie jaar rijksmiddelen ontvangen t.b.v. de transformatie. Een aantal projecten is later gestart dan gepland en zullen, zoals besloten in het BOSD, pas in 2020 en 2021 worden uitgevoerd.	877.000	V	I			
6.81 Ge-escaalde zorg 18+	1.121.000	V		5.000	V	
Beschermd Wonen: Het positieve resultaat op Beschermd Wonen wordt o.a. verklaard door het niet volledig besteden van het Innovatiefonds Gewoon Thuis in 2018 (restant ca. € 100.000); het niet volledig besteden van het Innovatiefonds Gewoon Thuis Jeugd (restant ca. € 90.000); de reservering voor het opvang van tekorten voor MO/VO is niet volledig benut (restant ca. € 450.000); het niet volledig uitkeren van het doorbraakfonds transformatie MZ (restant ca. € 50.000). Daarnaast zijn in de mei- en septembercirculaire zijn extra middelen beschikbaar gekomen, die in de begroting van BW was verwerkt (ca. € 650.000).	1.282.000	V	I			

Omschrijving (bedragen * € 1)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
MO/VO: Bij Vrouwenopvang is sprake van een positief saldo van plm. € 200.000 omdat bij de definitieve afrekening 2019 minder subsidie is verstrekt dan begroot. Daarnaast is over 2018 plm. € 39.500 subsidie teruggevorderd (wat niet is voorzien). Het voordeel aan de batenkant kan worden verklaard doordat gemeente Leiden de Rijksmiddelen voor het project 'Het is onze zorg' heeft ontvangen omdat zij de Kassiersfunctie hebben vervuld. Dit bedrag is naar Gouda overgemaakt, waar projectkosten uit gedekt zijn. Uitgaven voor MO worden gefinancierd vanuit de doeluitkering maatschappelijke opvang (DU MO) en het budget voor Beschermd Wonen. Omdat er niet voldoende middelen in de DU MO zitten om het geheel aan activiteiten dat onder dat budget staat te financieren, wordt een (klein) deel van het budget van Beschermd Wonen hiervoor ingezet.	161.000	N	I	5.000	V	I
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	702.000	V				
JB-tafel: Het verschil kan verklaard worden doordat een PIA (privacy impact assessment) is uitgevoerd en extra vervanging is ingehuurd i.v.m. langdurige ziekte.	11.000	N	I			
JBJR: Plm. € 230.000 van het verschil is te verklaren doordat de bijgestelde prognose o.b.v. het onderzoek dat eind 2018 is uitgevoerd naar de stijging van de prijs en de aantallen, te hoog is gebleken. Zie ZIN Jeugd voor verdere toelichting m.b.t. het Jeugd-domein. € 485.000 van het (positieve) verschil komt door de afwikkeling van 2018; zorgaanbieders hebben in de productieverantwoording de foutieve productcode vermeld. Per saldo is dit budgetneutraal (zie ZIN Jeugd).	713.000	V	I			
7.1 Volksgezondheid	68.000	V				
Openbare gezondheidszorg: Het voordeel wordt veroorzaakt door de doorschuif BTW.	68.000	V	I			

3.4.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

Verbonden partijen	Doel
Promen	Promen voert voor de gemeente Gouda de Wet sociale werkvoorziening (WSW). Kerntaak is het bieden van betaald werk en ontwikkelmogelijkheden voor inwoners met een indicatie op grond van de WSW. Daarnaast worden activiteiten uitgevoerd voor werkzoekenden die gemeentelijke ondersteuning krijgen op grond van de Participatiewet. Doel is om deze inwoners kansen te bieden op zo regulier mogelijk werk. Promen biedt daarvoor in samenwerking met de gemeente onder meer beschermt en beschermd werk, re-integratietrajecten, trainingen en begeleiding.
Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden	De Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG HM) bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden in zowel reguliere als crisisomstandigheden. Daarnaast probeert de RDOG HM de effecten van gezondheidsbedreigingen te beperken.

Promen

Een van de doelen binnen het programma sociaal domein is dat iedereen die kan werken, werkt naar vermogen of actief is voor de samenleving. Voor wie dat nodig heeft, is een veilig vangnet beschikbaar. Promen levert een bijdrage aan het realiseren van de doelstellingen van dit programma. Promen voert via een gemeenschappelijke regeling voor Gouda de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) uit. Kerntaak is het bieden van betaald werk en ontwikkelingsmogelijkheden aan inwoners met een arbeidsbeperking met een WSW-indicatie. De WSW is in 2015 samen met andere wetten opgegaan in de Participatiewet (PW). Vanaf 2015 is er geen nieuwe instroom in de WSW meer. De huidige arbeidsbeperkten (beschut werk en garantiebannen) worden nu via Promen BV Prowork bediend. Prowork is opgericht als uitloeijsel van het hoofdlijnenbesluit 2018-2025.

Voor de WSW geldt dat er sprake is van solidariteit binnen de GR. Voor de PW kan de gemeente Gouda zelf bepalen op welke wijze zij Promen wil inzetten. De kosten en baten daarvan komen volledig ten laste komen van de gemeente Gouda. Een en ander wordt niet langer regionaal verrekend. Uitgangspunt van Gouda is om de opgebouwde kennis en kunde van Promen voor de inwoners met een arbeidsbeperking te behouden en optimaal te benutten. Sinds de uitvoering van het hoofdlijnenbesluit is Promen bezig om de omslag te maken van een productiebedrijf naar een vooruitstrevend mensontwikkelbedrijf. Daarom werken Gouda en Promen samen aan een nog betere dienstverlening op basis van deze gedeelde doelen.

Daarnaast voert Prowork in opdracht van de gemeente Gouda re-integratie activiteiten uit op grond van de PW. Dit in de vorm van leerwerkplaatsen, werkervaringsplaatsen en aangepast(e) werk(plekken) en re-integratiemodules. Het beleid is er vooral op gericht de medewerkers zoveel mogelijk in een reguliere omgeving te laten werken en waar nodig op een beschutte werkplek. De afgesproken doelen in 2019 voor zowel Promen als Prowork zijn gerealiseerd.

Regionale Dienst Openbare Gezondheidsdienst Hollands Midden (RDOG HM)

De meest omvangrijke taak van de RDOG HM is de jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar. Het betreft o.a. over- en ondergewicht, kindermishandeling, internetgebruik en school-/ziekteverzuim/schooluitval. De RDOG HM voert werkzaamheden uit voor Veilig Thuis, het Meldpunt Zorg en Overlast, Basiszorg, Kwetsbare Kinderen (BKK) en draagt zij bij aan het op gang brengen van de hulpverlening bij een huisverbod.

Ten slotte ondersteunt de RDOG HM gemeenten in de ontwikkeling van beleid voor kwetsbare burgers.

Leefbaarheid en veiligheid

Belangrijke thema's 2019

Vitale ouderen: zorgen dat ouderen met een kwetsbare gezondheid voldoende ondersteund worden om zo lang mogelijk gezond en gelukkig thuis te kunnen blijven wonen.

Verkleinen gezondheidsverschillen: zorgen dat mensen met een lage opleiding en laag inkomen langer in goede gezondheid leven.

Bevorderen gezonde omgeving: zorgen dat het bewustzijn van duurzaamheid en aandacht voor de kwaliteit van de leefomgeving stijgt. Specifieke aandacht voor de implementatie van de omgevingswet en de verankering van de Publieke Gezondheid in de bijbehorende implementatieactiviteiten.

Versterken van de sociale en fysieke veiligheid: beschermen tegen het gevaar dat veroorzaakt wordt of dreigt vanuit menselijk handelen in de openbare ruimte of door ongevallen in de natuur of technologie.

Visie

De RDOG Hollands Midden en gemeenten omarmen het concept van positieve gezondheid, met de bijbehorende zes dimensies, als uitgangspunt voor beleidsontwikkeling en uitvoering.

De zes pijlers van Positieve Gezondheid zijn:

- Lichaamsfuncties – Ik voel me gezond en fit
- Mentaal welbevinden – Ik voel me vrolijk
- Zingeving – Ik heb vertrouwen in mijn eigen toekomst
- Kwaliteit van leven – Ik geniet van mijn leven
- Meedoen – Ik heb goed contact met andere mensen
- Dagelijks leven – Ik kan goed voor mezelf zorgen

Volgens het gedachtegoed van positieve gezondheid zijn niet alleen een gezond lichaam maar ook leuk werk, zinvolle dagbesteding, prettige woonbuurt en maatschappelijke participatie belangrijk voor het welbevinden. Uitgegaan wordt van de kracht van mensen en wat zij zelf belangrijk vinden om hun welbevinden te verbeteren.

Ontwikkelingen

Momenteel zijn er ingrijpende veranderingen gaande in de zorg en het sociaal domein. De rode draad hierin is de omslag van denken in termen van 'ziekte, zorg en afhankelijkheid' naar 'gezondheid, preventie, participatie en eigen kracht'. De rol van inwoners, overheid, zorgverleners en verzekeraars verandert hiermee. Dit heeft consequenties voor de manier waarop de publieke gezondheidszorg georganiseerd wordt en een logisch samenhangend geheel is met de rest van de zorg en het sociaal domein. Gezondheidspreventie gaat niet alleen over het veranderen van individueel gedrag en het stimuleren van een gezonde fysieke omgeving, maar ook over het versterken van ondersteuning en verminderen van keuzestress. Een brede en positieve benadering dragen bij aan een integrale aanpak.

Risico's

Daar waar het kan, wordt het concept van positieve gezondheid vertaald naar beleidsadviezen voor gemeenten en keuzes in de taakuitvoering van de RDOG Hollands Midden.

De RDOG heeft het netwerk meer dan ooit nodig om dit te realiseren en richt zich op het samenbrengen van mensen en onderwerpen, intern en extern. Zij doet dat intern door van elkaar te weten wie wat doet voor wie. In de omgeving brengt zij het netwerk aan zorg en veiligheid bij elkaar samen om te komen tot betere dienstverlening aan gemeenten. Dit betekent een transformatie naar een flexibele, slagvaardige organisatie die in wisselende samenstelling en met meer eigen verantwoordelijkheid samen gemeenschappelijke doelen bereikt.

Technologische en sociale innovatie gaan pijlsnel. Dit heeft grote maatschappelijke consequenties. Informatiestromen verlopen bijna nog uitsluitend digitaal. Daar staat tegenover dat een deel van de inwoners in Hollands Midden het lastig en ingewikkeld vindt om hierin mee te gaan. Het gaat dus om maatwerk; de ontwikkeling van de digitale samenleving is een ontwikkeling voor wie dat aankan.

Deze ontwikkeling raakt de GGD Hollands Midden in al haar taakvelden. Voor meer en meer taken verloopt de gegevensuitwisseling met ketenpartners via beveiligde netwerken. Cliënten wensen bijvoorbeeld toegang tot eigen

medische dossiers, er ontstaan nieuwe analysevormen op risicogroepen, domotica in huis, online gezondheidsapps en zelfmetingen online. Bij het 'managen' van de eigen gezondheid speelt technologie een belangrijke rol. Meer dan ooit benut zij nieuwe technologie om de zelfredzaamheid en gezondheid te bevorderen.

Meebewegen met deze veranderingen vraagt om forse investeringen. Niet alleen in nieuwe applicaties, maar ook in maatregelen gericht op informatiebeveiliging en vernieuwingen van de werkprocessen. De organisatie kiest ervoor om hierin te investeren. Dit door- zoveel mogelijk- binnen de bestaande begroting meer middelen vrij te maken voor Informatiemanagement, procesmanagement en ICT ondersteuning.

Concreet:

	Maatschappelijk effect	Toelichting	Taken GGD Hollands Midden, die bijdragen aan het effect
A.	Gefundeerde basis bieden voor beleid / bewaken volksgezondheid	Vanuit verschillende taken zijn gegevens beschikbaar over de Publieke Gezondheid in Hollands Midden. Kerntaak van de GGD Hollands Midden is om deze informatie te vertalen naar adviezen, beleidsplannen of interventies.	Epidemiologie, groepsgerichte monitoring, OGGZ monitor, Advisering gezondheidsbeleid Gezondheidsbevordering, Medische milieukunde, Sociaal medische advisering Deelname academische werkplaatsen, Ondersteuning Programma JOGG, OGGZ preventie en beleid, GROEP
B.	Gezonde omgeving	Opdracht voor de GGD Hollands Midden bij diverse taken is om risico's en nadelige effecten op de volksgezondheid van inwoners van Hollands Midden te beperken	Medische milieukunde, Algemene infectieziektebestrijding, Seksuele gezondheid, tuberculosebestrijding, technische hygiënezorg, Reizigersadviesing. Rijksvaccinatieprogramma, Prenatale voorlichting, Verslavingspreventie, Maatschappelijke zorg, preventie beleid, participatie en herstel, Forensische geneeskunde, Besmettingsaccidenten, Gezondheidsbevordering
C.	Verkleinen sociaal economische gezondheidsverschillen	Inwoners rekenen erop dat zij beschermd worden door de overheid om gezond te blijven en dat groepen met een kwetsbare gezondheid extra aandacht krijgen.	Gezondheidsbevordering, Advisering gezondheidsbeleid, Seksuele gezondheid, CJG dienstverlening, Medische milieukunde Verslavingspreventie
D.	Inwoners voelen zich gesteund bij de bevordering van een gezonde leefstijl en hun gezondheid	Twee invalshoeken: Gezonde leefstijl van inwoners, smal: infectieziekten, alcohol, roken, overgewicht, bewegen etc. Gezond leven van inwoners, breder: diabetes, depressie, eenzaamheid, dementie, leefomgeving etc. in relatie tot dimensies meedoen en zingeving	Monitoring, kerncijfers, adviseren gemeenten en beroepskrachten, CJG dienstverlening, ander gesprek met beroepskrachten leidt tot andere perspectieven en mogelijkheden, gezonde school, ouderschap, GIZ, depressiepreventie, aandacht voor pubers en voor jong volwassenen (18 -23 jaar), wijkgericht werken (p.m.), vitale coalities (p.m.), In samenwerking met sociaal domein (sport, onderwijs, jeugdbeleid, jeugdhulp, participatie, Wmo/welzijn), met zorgkaders (langdurige zorg, eerstelijnszorg en sociale wijkteams) en fysieke domein (wonen en bouwen, ruimte en milieu, vergunning/handhaving en veiligheid)
E.	Voorkomen van Kindermishandeling en huiselijk geweld	Gemeenten hebben een nadere uitwerking van dit maatschappelijk effect en de bijbehorende indicatoren vastgesteld als uitkomst van RDOG2020	Veilig Thuis (waaronder Crisisinterventieteam), Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar, Toezicht kinderopvang
F.	Kinderen groeien gezond en veilig op	Gemeenten hebben een nadere uitwerking van dit maatschappelijk effect en de bijbehorende indicatoren vastgesteld als uitkomst van RDOG2020 Jonge inwoners functioneren lichamelijk goed, mentaal goed, jonge inwoners hebben positief toekomstbeeld, jonge inwoners zitten goed in hun vel, jonge inwoners doen mee en jonge inwoners hebben de vaardigheden om voor zichzelf te zorgen.	Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar, Prenatale zorg, Inzet Pedagoog in CJG, Triple P niveau 3, Preventieve logopedie, CJG dienstverlening, Verslavingspreventie, Regisseur complexe gezinnen (BKK), PGA, Beleidsadviesing jeugd.
G.	Kwetsbare inwoners voelen zich gesteund bij het oplossen van hun problemen	Inwoners met verward gedrag en inwoners/ gezinnen met problemen op meerdere vlakken	JGZ 0-19 jaar, Regisseur complexe gezinnen (BKK), Verslavingspreventie, Triple P niveau 3, De pedagoog in het CJG, Maatschappelijke zorg, preventie, beleid, participatie en herstel, Crisisinterventieteam, Meldpunt zorg en overlast, (Bijdrage aan) Integrale vroeghulp, Monitoring, kerncijfers, adviseren gemeenten en beroepskrachten, incl. schuldhulpverleners,

	Maatschappelijk effect	Toelichting	Taken GGD Hollands Midden, die bijdragen aan het effect
			valpreventie, ondersteuning statushouders, welzijn op recept, lekker in je lijf, etc.
H.	Voorkomen van criminaliteit	De activiteiten van de RDOG Hollands Midden dragen bij aan het signaleren van crimineel gedrag en/of bijsturing daarvan	Jeugdpreventieteam
I.	Vitale ouderen; Oudere inwoners kunnen langer zelfstandig wonen en leven in de wijk	Bestaande inzet van de GGD op dit effect is relatief gering, maar vergrijzing gecombineerd met langer thuis wonen van ouderen leidt tot verschuivingen in de gezondheidsproblematiek per wijk	Verslavingspreventie Veilig Thuis Gezondheidsbevordering Beleidsadvisering
J.	Toezicht houden op implementatie beleid		Toezicht kinderopvang Toezicht WMO

3.5 Cultuur, sport en recreatie

Lasten in €
17.632

Baten in €
3.098

Percentage van totale uitgaven
6%

Waar staat het programma voor?

Gouda is een bruisende, vitale en authentieke stad, waar de historie volop wordt beleefd. Goede voorzieningen en toonaangevende evenementen zijn cruciaal voor Gouda als aantrekkelijke stad om te wonen en werken. Mede daarom investeren we in cultuur. Het beleid uit de nieuwe cultuurnota wordt de komende jaren uitgevoerd en de relatie tussen cultuur en het sociaal domein en tussen cultuur en economie wordt versterkt. Bewegen en sporten brengt mensen dichter bij elkaar. Dat geldt voor jong en oud, via het sporten zelf maar ook via het verenigingsleven. In een stad met voor iedereen toegankelijke sportvoorzieningen is het goed en gezond leven. Toerisme is van wezenlijk belang voor Gouda. Om de ambitie van 1 miljoen bezoekers te realiseren, wordt de komende jaren hierin extra geïnvesteerd.

Wat heeft Gouda bereikt?

Cultuur: Significante stijging bezoekers cultuurinstellingen; Chocoladefabriek is de best bezochte bibliotheek van Nederland. En er is een besluit genomen over de doorontwikkeling van de Chocoladefabriek.

Toerisme en recreatie: Mijlpaal 1 miljoen bezoekers met 1,1 miljoen in 2018 ruimschoots gehaald. Realisatie Weeshuisproject van start. Intentieverklaring Cheese Valley is ondertekend en de eerste editie van de Gouda Cheese Awards vond plaats. Een coalitie rond zakelijk toerisme is gestart.

Sport: Ontwikkelen en ondertekenen Gouds Sportakkoord met en door bewoners en vele organisaties uit de stad.

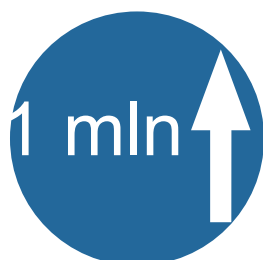
Programma Binnenstad: Start projecten Cheese Experience, Zuidelijk stationsgebied en 2^e supermarkt. Krediet herinrichting Agnietenstraat beschikbaar gesteld.

Gouda 750 jaar: Twee grote stadsbijeenkomsten over het programma op hoofdlijnen en de start van Fonds Gouda750. Gemeente stort 1^e budget.

Evenementen: Gouda verkozen tot Nationale Evenementenstad. SamenLoop levert geld op voor KWF en zorgt voor sociale verbinding.

Evenementenbeleid: Evenementenbeleid geactualiseerd. Extra budget en nieuwe regeling voor evenementen, met focus op jongeren.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Aantal bezoekers

Bestedingen bezoekers (2018)

Percentage niet-sporters